

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ เพราะความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้นมีอยู่จริง และแตกต่างกันในหลาย ๆ ทาง เช่น ความแตกต่างกันในด้านสมรรถภาพทางสมอง ความถนัด บุคลิกภาพ ทัศนคติ ตลอดจนความสนใจ เป็นต้น การกำหนดมาตรฐานของความสำเร็จที่จะให้ทุกคนหรือส่วนใหญ่บรรลุได้นั้นจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษา จะต้องวางแผนที่จะสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และต้องส่งเสริมให้แต่ละคนได้ก้าวหน้าไปจนสุดขีดของเขา¹ ฉะนั้นความมุ่งหมายของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพุทธศักราช 2520 จึงมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม ในการศึกษาศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พึงให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัด และความสนใจอย่างกว้างขวาง ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พึงให้ผู้เรียนได้เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป² การที่จะให้เด็กประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนและการงานจำเป็นจะต้องศึกษาถึงความถนัด

¹ สวัสดิ์ ประทุมราช, "การเรียนเพื่อรู้," ใน พจนานุกรม 10, คำกรัง กิริเจริญ บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517), หน้า 20.

² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เนศวรการพิมพ์, 2520), หน้า 6.

ของเด็กเป็นประการสำคัญ¹ ซึ่งความสามารถหรือความถนัดของแต่ละบุคคลจะทราบได้ก็ต่อเมื่อมีเครื่องมือที่ใช้ศึกษาแบบสอบประเภทต่าง ๆ นั้นจัดว่าเป็นเครื่องมือวัดความแตกต่างระหว่างบุคคลตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้ผลคืออย่างหนึ่ง² ซึ่งใช้แบบสอบความถนัดเป็นส่วนใหญ่³ วงการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน ให้ความสำคัญแก่แบบสอบความถนัดเป็นอันมาก เพราะงานแต่ละประเภทแต่ละระดับจะต้องการบุคคลที่มีความสามารถแตกต่างกันไปเป็นชนิดโดยเฉพาะ⁴

การสร้างและพัฒนาแบบสอบความถนัดในประเทศไทยได้เริ่มใช้แบบสอบความถนัดทางการเรียนเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2506⁵ และจากการสำรวจแบบสอบมาตรฐานของกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ทำการสำรวจตามสถาบันการศึกษารัฐวิสาหกิจ และบริษัทต่าง ๆ ปรากฏว่าแบบสอบมาตรฐานที่ทำการดัดแปลง และวิจัย

¹ สมบูรณ์ ชิตพงศ์ และสำเริง บุญเรืองรัตน์, การวัดความถนัด, พิมพ์ครั้งที่ 2.

(กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518), หน้า 1.

² แอน อนาคตศรี, การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา, แปลโดย ประชุมสุข อาชวอำรุง และคนอื่น ๆ. (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 3.

³ Harold Guliksew, Theory of Mental Tests (New York: John Wiley & Sons, 1967), p. 1.

⁴ ชวาล แพรงค์กุล, การทดสอบเชื่อกันและพัฒนาสมรรถภาพ (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514), หน้า 59.

⁵ ชวาล แพรงค์กุลและคณะ, รายงานการวิจัยผลการสอบคัดเลือกนักเรียนประกาศนียบัตร ปีการศึกษา 2508 (พระนคร: สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2509), หน้า 2.

ไว้ใช้กับคนไทยมีจำนวนน้อย¹ ซึ่งเป็นสาเหตุของความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาประการหนึ่ง อันเกิดจากการขาดระบบการแนะแนว นักเรียนเลือกเรียนวิชาเรียนที่ไม่ถนัด ทำให้สอบตก หรือลาออกกลางคันหรือเรียนไปแล้วไม่ใช้ให้เป็นประโยชน์² ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างหรือพัฒนาแบบสอบให้มาใช้กันอย่างพอเพียง คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญเหล่านี้เป็นอย่างดี โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการสร้างแบบสอบความถนัดทางการเรียนขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2517 โดยคณะกรรมการได้ดัดแปลงแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการให้คำปรึกษาแนะแนวแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 ที่ประสบปัญหาในการเลือกศึกษาต่อ และเตรียมประกอบอาชีพในอนาคต ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับความสนใจ และความชอบใกล้เคียงกับความเป็นจริงของตนเองมากที่สุด แต่การตั้งจุดหมายในอาชีพที่คิดว่าจะยึดถือเป็นอาชีพประจำตัวนั้นจะต้องคำนึงถึงความสามารถประกอบด้วย และแบบตรวจสอบนี้ไม่ได้เป็นเครื่องชี้บอกความสามารถแต่อย่างใด เพราะความสามารถนั้นจะต้องใช้เครื่องมือวัดอย่างอื่น เช่น แบบสอบความถนัดทางการเรียน ในทำนอง *Scholastic Aptitude tests* หรือแบบสอบความถนัดจำแนกทำนอง *Differential Aptitude Tests* จึงบอกความสามารถได้³ ด้วยเหตุนี้ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีโครงการวิจัยพัฒนาแบบสอบทดสอบความถนัดจำแนก สำหรับใช้วัดความสามารถ หรือความถนัดของนักเรียนควบคู่ไปกับแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ

¹ กองวิจัยการศึกษา, บรรณานุกรมแบบสอบมาตรฐานที่ผลิตและใช้ในประเทศไทย (พระนคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2516), คำนำ.

² ชูญ แสงศักดิ์, "การลงทุนและความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา," ใน ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา, ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2513), หน้า 66.

³ สวัสดิ์ ประทุมราช และคนอื่น ๆ, คู่มือแบบสอบ แบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพฉบับ พ.ศ. 2519 (กรุงเทพมหานคร: 2519), หน้า 2.

อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อโครงการแนะแนวในโรงเรียน.

แบบสอบชุดความถนัดจำแนกนี้ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน แต่ละด้านจะมีผู้พัฒนาแบบสอบ 1 คน ดังนั้นผู้ร่วมโครงการนี้มีทั้งสิ้น 7 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อแบบสอบและผู้ร่วมโครงการพัฒนาแบบสอบในแต่ละด้าน

ด้านที่	ชื่อแบบสอบ	ชื่อผู้พัฒนาแบบสอบ
1	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านจำนวน (Numerical Ability)	นางสาวชลลดา หินะศิริกุล
2	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านเหตุผล เชิงถ้อยคำ (Verbal Reasoning)	นางสาวสมดลวิไล แห่อมศักดิ์
3	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านเหตุผล เชิงกล (Mechanical Reasoning)	นางสาวพจนารถ มงคล
4	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านความ สัมพันธ์เชิงมิติ (Space Relations)	นางสาวสมจิตต์ ทิพย์สุวรรณศิริ
5	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านเหตุผล เชิงนามธรรม (Abstract Reasoning)	นายกฤตกร กล่อมจิต
6	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้าน ความเข้าใจภาษาไทย (Thai Language Reading Comprehension)	นางสาวสุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล
7	แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ ภาษาไทย (Thai Language Usage)	นางสาวอัมพิกา สุริยินทร์

ผลจากโครงการนี้ จะทำให้แผนกวิชาวิจัยการศึกษา มีแบบสอบชุดความถนัดจำแนก
ด้านต่าง ๆ 7 ชุด ที่พัฒนาแล้ว ไว้ใช้แนะแนวแก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5
แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย เป็นแบบสอบชุดความถนัดจำแนก

ชุดหนึ่งในโครงการนี้ การที่ผู้วิจัยเลือกพิจารณาแบบสอบถามชุดนี้ก็ด้วยเหตุผลที่ว่าปัจจัยสำคัญสิ่งหนึ่ง ที่ช่วยทำให้มนุษย์เจริญขึ้นมาได้ก็คือ "ภาษา" ภาษาเป็นเครื่องสื่อความเข้าใจกัน ช่วยทำให้คน ร่วมมือร่วมใจกันทำงาน คนที่พูดภาษาเดียวกัน จะมีความรู้สึกเป็นพวกพ้องเดียวกัน และมีความ ใกล้ชิดกันมากขึ้น ภาษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้คนเข้าใจกันได้, การใช้ภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง¹ และเป็นศิลปะอย่างหนึ่งซึ่งผู้ใช้จะต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเป็นพิเศษ จึงจะสามารถ ใช้ภาษาได้อย่างไพเราะ สละสลวย เหมาะสมกาลเทศะและบุคคล² ชาติที่เจริญด้วยวัฒนธรรม ทางภาษาจึงถือว่าการใช้ภาษาให้ถูกต้องนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ส่วนผู้ใช้ภาษาไม่ถูกต้องถือว่าหย่อน การศึกษาเพราะฉะนั้นผู้ที่มิมีประสิทธิภาพสูงในด้านการใช้ภาษา จึงมักจะประสบความสำเร็จ ในชีวิตการงาน และสั่งกมมากกว่าผู้ที่ขาดประสิทธิภาพในด้านนี้³ นักเรียนที่มีความสามารถ คำนนี้สูงจะร่ำเรียนในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการฟังและการอ่าน ทั้งสามารถเข้าใจความหมาย ของการพูดสนทนา และคำอธิบายของครูได้ง่าย สามารถอ่านจับใจความสำคัญ แปลความและ ตีความหมายของข้อความจากคำรับคำมาได้ดังที่เรียกว่ามีหัวทางด้านอักษรศาสตร์นั่นเอง

นักเรียนประเภทนี้จะมีความสำเร็จมากในหมวดวิชาภาษา และสังคมศึกษา อาชีพที่เกี่ยวข้อง กับด้านการใช้ภาษาที่สำคัญได้แก่ ครู นักกฎหมาย หนายความ นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ และนักวิจารณ์ เป็นต้น⁴ ประโยชน์ของการใช้ภาษาไทย มิได้จำกัดวงอยู่ในเฉพาะการศึกษา วิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ซึ่งต้องใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเช่นกัน เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต ซึ่งจำต้องอาศัยการ สื่อสาร และเป็นประโยชน์ในการประกอบการงาน เพื่อความสำเร็จในชีวิตต่อไปอีกด้วย⁵

¹พรทิพย์ กัทธนาวิก, "การใช้คำ," ใน การใช้ภาษา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคสดีคไทย, 2517), หน้า 2.

²อนันต์ อ่วมศาสตร์ และเนาวรัตน์ อ่วมศาสตร์, ไทย 104 ลักษณะภาษาไทย (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูนครปฐม สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 184.

³ตรีศิลป์ บุญขจร, "ฝึกทักษะในการใช้ภาษา" ใน การใช้ภาษา, หน้า 329.

⁴ชวาล แพร์ตุกุล, การทดสอบเพื่อค้นและพัฒนาสมรรถภาพ, หน้า 64.

⁵ตรีศิลป์ บุญขจร, "ฝึกทักษะในการใช้ภาษา," ใน การใช้ภาษา, หน้า 330.

จากการค้นคว้าทดลองต่าง ๆ มักได้ผลสอดคล้องตอกันว่า เด็กที่มีความสามารถสูงในทางภาษา และความเข้าใจในการอ่าน มักจะประสบความสำเร็จ ในการเรียนวิชาต่าง ๆ เกือบทุกวิชา โดยมักจะพบว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถดังกล่าวกับผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ มีค่าบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถดังกล่าวกับเกรดเฉลี่ย จะอยู่ระหว่าง .50 ถึง .60 ซึ่งทำให้เราตระหนักว่า ความสามารถในทางภาษามีผลต่อการเรียนการสอนมาก¹

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย (Thai Language Usage) มาใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 โดยศึกษาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อหาค่าระดับความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ
2. เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของแบบสอบที่พัฒนา
3. เพื่อหาปกติวิสัยเปอร์เซนไทล์ (Percentile Norms) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 แยกตามเพศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
2. ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะความถนัดด้านการใช้ภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 จากโรงเรียนสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2520
3. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการทำแบบสอบและผลการเรียนของนักเรียน เช่นอายุ สภาพครอบครัว สิ่งแวดล้อม ฐานะทางสังคม และเศรษฐกิจ ผู้วิจัยจะไม่คำนึงถึง

¹ สวัสดิ์ ประทุมราช, "การเรียนรู้เพื่อรู้," ใน พัฒนาวิถรณ์ 10, หน้า 25.

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คะแนนที่ได้จากการสอบ เป็นตัวแทนความถนัดทางด้านการใช้ภาษาไทย ที่แท้จริงของนักเรียน โดยที่เวลา และสถานที่ไม่มีผลต่อการทำแบบสอบ
2. ความแปรปรวนของคะแนนความถนัดของนักเรียนแต่ละโรงเรียนไม่แตกต่างกัน
3. คะแนนสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แต่ละโรงเรียนมีเกณฑ์ใกล้เคียงกัน และมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไป เนื่องจากแบบสอบที่ครูอาจารย์แต่ละโรงเรียนสร้างขึ้นเอง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบ หมายถึง แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แบบสอบทั้ง 7 ชุด หมายถึง แบบสอบชุดความถนัดจำแนก ที่ผู้วิจัยและเพื่อนร่วมโครงการสร้างขึ้น รวม 7 ด้านได้แก่ ด้านจำนวน ด้านเหตุผลเชิงถ้อยคำ ด้านเหตุผลเชิงกล ด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ ด้านเหตุผลเชิงนามธรรม ด้านความเข้าใจภาษาไทย และด้านการใช้ภาษาไทย

คะแนน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 84 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำลังเรียนในโรงเรียนสังกัดกองการมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2520

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ใช้เป็นเกณฑ์ได้จากการสอบ ที่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง ได้แก่หมวดวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในการสอบประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2520 ซึ่งเป็นคะแนนดิบ (Raw-Score) และเป็นระดับคะแนน (Grade) สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ.

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบสอบชุดความถนัดจำแนกค่านการใช้ภาษาไทย พร้อมทั้งปกติวิธีที่เป็นมาตรฐานสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5
2. ในการทำแบบสอบนั้น นักเรียนจะได้ทราบว่าตนเองมีความสามารถหรือความถนัดในค่านการใช้ภาษาไทยมากแค่ไหน เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนระดับเดียวกัน เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนหรือการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม
3. เป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการแนะแนวในโรงเรียน ในการจัดนักเรียนให้มีอาชีพเหมาะสม และตัดสินใจเลือกศึกษาอย่างถูกต้องตามความถนัดของตนเอง
4. ช่วยลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา อันเนื่องมาจากการสอบตก การเรียนซ้ำชั้น หรือ การออกกลางคัน เมื่อนักเรียนเรียนวิชาที่ตนเองไม่ถนัด.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย